1821. No. 57

LEEU- WARDER COU- RANT.

DINGSDAG den 17 JULIJ.

Advys door Jhr. A. A. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER, *in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te Brussel, op den 2 July 1821, uitgebragt over de Wet op het Veefonds.*

Het onderwerp onzer tegenwoordige beraadslaging, ofschoon geene algemeene maatschappelijke belangen omvattende, behoort niettemin gerangschikt te worden onder belangrijke wetten, welke eene zeer nuttige inrigting voor den landbouw zal moeten regelen.

Alle deelen des Rijks, zijn federt 1816, met de weldadige bedoelingen, welke bevorens alleen in de Noordelijke provincien waren tot stand gebragt, bekend geworden; en daar het vijfjarig tijdvak, over hetwelk de wet van den 6 januarij 1816 moest werken, bij den aanvang van dit jaar verstreken is, zal de tegenwoordige wet moeten strekken tot eene verlenging van die evengenoemde maatregel.

Ik meene dus, dat het voornamelijk onze zaak is om te onderzoeken, 1. of het nut, hetwelk de wet van den 6 januarij 1816 heeft te wege gebragt, aan den aard van deszelfs instelling hebbe beantwoord? 2. of het noodig zoude zijn, naar aanleiding van de ontwikkeling van dit punt van onderzoek, eenige nadere wijziging in de tegenwoordige voordragt te verlangen.

1. De wet van den 6 januarij 1816 tot het onderwerp van mijn onderzoek stellende, meene ik het doel van dezelve tweeledig aan U Edel Mogende te mogen voordragen.

In de eerste plaats zal het fonds daarbij bedoeld inzonderheid moeten dienen, volgens zeer duidelijke inhoud van art. 7. „ tot het verleenen van schadevergoeding voor het
„ verlies van zoodanige beesten, als waarvoor de belasting
„ wordt opgebragt" en 2. „ tot het vinden van verdere
„ kosten, die, volgens reeds bestaande of verder te ema-
„ neeren wetten, tot stuiting van runderpest, of andere
„ veeziekten, of ook tot bevordering van veeteelt en land-
„ bouw vereischt worden."

Dit tweeledig doel der wet heeft, naar mijn inzien eene evenredige splitsing in de middelen van executie noodzakelijk doen worden, want zoo ik mij niet bedriege, zijn dezelve te zeer uit een loopend van aard, dan dat het mogelijk zoude zijn daarop dezelfde middelen van executie toetepassen.

Het eerste punt namelijk is, naar mijn inzien, het minst belangrijke; de schaden daarbij omschreven komen toch meest dagelijks, onder oneindig verschillende omstandigheden voor, en vorderen, zal de wet heilzaam zijn, eene prompte en min omslagtige hulp, welke geenzints door moeijelijke formaliteiten verkrijgbaar moet gemaakt worden; en, men houdt het mij ten goede, éene verre van de plaats verwijderde administratie, is voor dezelve ongeschikt.

Het tweede, namelijk het stuiten van runderpest of andere ziekten, en de bevordering van het geen nuttig kan zijn voor veeteelt en landbouw, komt mij voor het meest belangrijke te zijn, waartoe de meest geconcentreerde administratie, zelfs op grooteren afstand, met te meer kracht algemeene maatregelen kan daarstellen.

Daar nu wetten, in den meest algemeenen zin, moeten zijn noodzakelijke betrekkingen, welke uit den aard der zaken voortvloeijen, zoo kunnen ook noodwendig geene zaken, welke te zeer uit een loopende van aard zijn, onder eene en dezelve betrekkingen geplaatst worden, zonder gevaar te loopen dat de een de andere zoude kunnen benadeelen.

Dit is echter, zoo ik meene, het geval in deze wet.

De billijke hoop, om met geringe bijdragen een groot fonds te verzamelen, geschikt om uit deszelfs interessen de stuiting van runderpest te bevorderen, indien dit onheil ons eens mogte treffen, als het hoofddoel der wet beschouwende, heeft dan ook welligt aanleiding gegeven om deze wet bij deszelfs eerste instelling uit eenige weinige hoofdtrekken als het ware in geraamte te doen bestaan, om nader met speciale reglementaire bepalingen aangevuld te worden, welke door nauwere beperking met te meer zekerheid die hoop konde verwezenlijken; doch dit is dan ook, naar mijn inzien, nadeelig, om door diezelfde bepalingen de meer dagelijks voorvallende schaden, onder de eerste afdeeling aangewezen, genoegzaam te gemoet te komen, alzoo deze eene mindere, en geene eene meerdere beperking vorderen.

Om hier in te gemoet te komen, hebben belanghebbenden meermalen toevlugt moeten nemen tot speciale inroeping van gratieuse dispositien bij Zijne Majesteit den Koning.

Hoe gunstig ook dit hulpmiddel zij, moet zulks echter altijd eene zekere ongelijkmatigheid ten gevolge hebben, welke, de zaak uit een algemeen oogpunt beschouwd, niet kan nalaten, vroeg of laat voor de gezamelijke belangen, van de contribuabelen in dit fonds, nadeelig te worden; — boven en behalven de moeijelijkheden, welke er altijd gelegen liggen in het verleenen van speciale en buitengewone subsidien.

De aanzienlijke subsidien aan eenige provincien en bijzonder aan Henegouwen verleend, en daar en tegen de moeijelijkheden bij meer afgelegene provincien ondervonden, welligt door derzelver verwijderde afstand geboren, zullen, zoo ik mij vleije mijne bedenkingen regtvaardigen.

Ik zoude dan in eene tweede plaats vermeenen, dat het van belang ware eene herziening der thans bestaande reglementaire bepalingen aan deze wet toegevoegd, te verlangen, waarbij de tweeledige strekking der wet genoegzaam wierd onderscheiden, met dat gunstige gevolg, dat die groote maatregelen van voorzorg daaraan verbonden, thans door speciale reclamatien, als bij uitzondering op den generalen regel is genooten, meer verkrijgbaar wierden gesteld, en dat, om naleeten welke uit eene te groote toegevenheid geboren zouden kunnen worden te vermijden, een zeker jaarlijks invariabel deel van den opbrengt van het fonds in ieder provincie ter beschikking der heeren Gouverneurs gesteld mogten worden, bij voorschot, ten einde daar uit, na gehoord te hebben de consideratien van de commissie van landbouw, dadelijke hulp, waar het noodzakelijk mogte voorkomen, te kunnen verstrekken; welk jaarlijks aandeel ik vermeene dat niet minder zoude behooren te zijn dan 10 per cent van de opbreng der provincie, alles echter ter goede rekening en behoudens verantwoording aan het ministerie.

Door eene zoodanige bepaling, zoude ieder belanghebbende met veel minder omslag tot het genot dezer instelling kunnen toetreden, het gouvernement zoude daar door van vele lastige aanvragen en correspondentien ontslagen raken en de verafgelegene provincien zouden zich nader bijgebragt vinden tot het verkrijgen van billijke hulp, terwijl de naastbijgelegenen daardoor verder verwijderd zouden worden van misbruiken, welke zoo ligt het gevolg van onbescheidene en aanhoudende sollicitatien kunnen worden.

De noodzakelijkheid van eene zoodanige of soortgelijke herziening, is mij van een zoo groot belang toegeschenen, dat ik daarvan het aannemen of verwerpen der wet doe afhangen; en het is daarom dat ik daarop eenig bepaald antwoord van Zijne Excellentie den Minister hier tegenwoordig meene te moeten solliciteeren.

DUITSCHLAND.

NEUREMBERG, *den 4 July.*

De volgende tijdingen zijn alhier ontvangen:

„ Prins *Ypsilanti* heeft eene aanzienlijke versterking bekomen door middel van het korps Walachijers en Pandoeren, hetwelk *Theodor Sludzier* had georganiseerd. De Grieken en Walachijers zien thans hoe dringend het voor hen is, zich nauw met elkander te vereenigen, vermits de Turken, zich dagelijks versterkende, niet zullen in gebreken blijven de eene na de andere aantevallen, ten minsten zoo zij hen niet voorkomen.

„ Volgens berigten uit Hermanstadt had *Ypsilanti* zich reeds op marsch begeven, om op Bucharest te trekken, en de Turksche troepen aantevallen, welke zich aldaar geconcentreed hebben. Men verwacht met verlangen naar den uitslag van deze onderneming.

„ *Ypsilanti* heeft het grootste belang, om de Turken te bevechten, alvorens deze al hunne magt bijeen hebben getrokken, want alsdan zal het hun moeijelijk zijn zich staande te houden."

HAMBURG, *den 6 July.*

Volgens particuliere berigten, zouden de Russische troepen in Moldavie getrokken zijn. Men ziet met verlangen de nadere bevestiging daarvan te gemoet.

Wegens de zaak van Griekenland leest men, in een onzer dagbladen, het volgend overzigt:

„ Een volk, hetwelk, na dat het lang het juk der slavernij gedragen heeft, en door geweld in iedere menschelijke en burgerlijke betrekking onderdrukt is geworden, in eens tegen zijner onderdrukkers opstaat, om weder te bekomen, wat hetzelve, op eene trouwelooze wijze, ontnomen is, bekomt een groot en achtingswaardig aanzien; het grijpt het zwaard aan voor eene heilige zaak, met het edel besluit, om weder vrij te leven, of te sterven. Zulk een aanzien bekomen de gebeurtenissen in het Oosten van Europa, alwaar de Christenen zich vereenigd hebben, om het verachtelijke en drukkende juk der Turken te verbreken, hetwelk sedert eeuwen op hunne halsen ligt. Geheel Europa stelt het grootste belang in deze gebeurtenis; het is in hun n en in paleizen het gesprek van den dag; en dit belang is niet, even als bij dergelijke verschijningen op het groote wereldtooneel, het omhelzen van eenig staatkundig stelsel; integendeel de stem des zedelijks gevoel spreekt hier, hetwelk in deze gebeurtenis, eenen regtvaardigen strijd der onderdrukten tegen hunne tirannen erkent, en in den afloop van dien strijd eene heerlijke overwinning der menschheid over de barbaarschheid, des lichts over de duisternis, der billijke regten over de ruwe willekeur, verwacht. Reeds is gezegd geworden: De Ottomannische Porte heeft, daar de dwingelandij de zelfstandigheid van haar karakter geworden is, het regt, hetwelk de Legitimiteit haar toekende, geheel verloren, " — waaruit blijkt, dat de Insurrectie der Grieken geenen opstand is, welke de grondwetten der zedelijkheid onteeren, maar eenen, overeenkomstiglijk dier grondwetten, regtmatigen wederstand tegen onregtvaardig geweld en dwingelandij. De heerschappij der Turken kan niet als eene wettige, maar als eene overgeerfchende aangemerkt worden. Het is overigens geheel verkeerd te gelooven, dat de Grieksche Insurgenten zoo gemakkelijk slagen zullen, om den troon des Osmannen om te storten. Een rijk, hoe gebrekkelijk het ook moge zijn, hetwelk door een bestaan van vele eeuwen bevestigd, en door het phijsisch en godsdienstig belang van deszelfs bewoners ondersteund wordt, valt niet ligt bij den eersten stoot, en het laat zich van het fanatismus der Turken verwachten, dat zij ook nog hunne laatste puinhoopen verdedigen zullen. Zoo echter bij de Insurgenten geestdrift, eendragt en volhouding heerscht, zoo zullen zij, na groote opofferingen, hun doel bereiken. En hoe zal de Porte eenen opstand kunnen dempen, welke door alle provincien van haar Europisch gebied verspreid is, daar zij gedurende jaren te vergeefs pogingen heeft aangewend, om enkelde dappere opstandelingen, als *Paswan-Oglu*, *Czerny George* en *Ali*, Pacha van Janina, tot gehoorzaamheid te brengen.

ENGELAND.

LONDEN, *den 8 July.*

De procureur-generaal des Konings heeft gisteren voor den geheimen raad geantwoord, op de door de heeren *Brougham* en *Denman*, tot staving van het regt der Koningin om gekroond te worden, aangevoerde redenen, en getracht aan te toonen, dat hare vordering op geene erkende wet steunde, en van dit regt bij geen der oude schrijvers over de wetten of constitutie melding was gemaakt, zelfs niet bij diegenen, welke zich bijzonderlijk bezig gehouden hebben met de previlegien, die aan eene Koningin toekomen. De eenige grond, zeide hij, dien men tot ondersteuning van het regt heeft kunnen opnomen, was de gewoonte, en, om dit te bevestigen, was door de advokaat der Koningin eene reeks van voorbeeden aangehaald van Koninginnen, die met hare Koningen gekroond waren. De procureur-generaal wilde daarentegen bewijzen, dat de krooning van eene Koningin-gemalin eene eer en

Verkooping, door middel van eene Loterij, van het Landgoed genaamd OUDE BIESSEN (Vieux Jones), *met autorisatie van Z. M. den Koning, ingevolge Hoogstdeszelfs besluit van den 19 Mei 1819 La. X.*
Gelegen by Maastricht Provincie Limburg.

Bestaande in een groot en prachtig SLOT, groote en fraaije STALLEN, KOETSHUIZEN, RIJSCHOOL, enz., groote en schoone HOEVE en andere GEBOUWEN; twee naast aanliggende fraaije HUIZEN, enz., allen in klinkerts en blaauwe steenen, met leijen bedekt; Engelsche TUIN en PARK, elk groot 10 hectaren, en met muren omringd; schoone Dreven van dikke Boomen en eene meenigte andere Boomen; en eindelijk 136 hectaren 75 aren (157 bunders), alles van de beste hoedanigheid, waarvan een derde deel Tuinen, Boomgaarden en Weiland. De inhoud van dit eigendom is door deskundigen, benoemd door den heer Gouverneur, geschat op de somme van 251,284 guldens 52 cents Nederlandsch.

Deze Loterij zal bestaan in 80,000 Loten van 3 guldens ieder Lot.

Er zullen zijn 3 prijzen in grondgoed, te weten: het groot lot, geschat 235,684 gl. 52 c; een dito, geschat 10,000 gl.; een dito, geschat 5,600 gl.; daarenboven nog 150 prijzen in specie waarde, van 25 tot 1000 gl. De trekking zal geschieden voor twee Notarisen, op het Stadshuis te Maastricht, in de tegenwoordigheid van de HH. Gouverneur, Burgemeesters, enz. De dag der trekking zal bekend gemaakt worden zoo haast deze Inteekening zal vervuld zijn.

De overdragt der vaste goederen, vrij en onbelast, zal geschieden in de woning van den eigenaar en verkooper GUILL. CLAES, te Hasselt, provincie Limburg.

Zijnde de Lijsten van Inteekening te bekomen ten Kantore van P. KOUMANS SMEDING, te Leeuwarden.

Op Vrijdag den 29 Junij 1821, is tusschen Brantgum en Hartum, verloren een gevlekt HONDJE, zijnde een Teef, hebbende een lange Staart, lange Ooren. Die dezelve teregt brengt ten Kantore dezer Courant, zal wel beloond worden.

NOOD- en HULPBOEK voor alle, welke in de *Liefde, Onmatig Mingenot* of door *Zelfbevlekking*, buitensporig zijn geweest, en wenschen hunnen verloren krachten weder te bekomen of te versterken; dit voor vele noodzaaklijk Werk, wordt in 3 Deelen, voor *f* 3 - 12 - : afgeleverd, te Amsterdam bij *L. van Es*; Rotterdam, *J. van Baalen*; Alkmaar, *H. Coster*; Leiden, *Hazenberg*; 's Gravenhage, *van Weelden*; Utrecht, *v. d. Schroeff*; Groningen, *van Boekeren*; Leeuwarden, *Cahais, Steenbergen v. Goor*; Deventer, *Brouwer*; Middelburg, *van Benthem*; Dordrecht *de Vos en Comp.*

De ERVEN F. BOHN, te *Haarlem*, geven *heden* uit en hebben alom verzonden: REIZE NAAR SURINAMEN, VERBLIJF ALDAAR EN TERUGTOGT OVER NOORD-AMERIKA NAAR EUROPA, uit het *Hoogduitsch* van den *Baron* A. VON SACK, *Kamerheer van den Koning van Pruissen en Ridder van de St. Jans Orde*, 1ste Deel, met *gegraveerden* TITEL en VIGNET; de prijs is *f* 2 - 4 - : — Het tweede Deel is ter persse en zal *onmiddelyk* volgen.

De Reis van G. A. OLIVIER, door het Turksche Rijk, Egipte en Perzië, uit het Fransch, 8 deelen in gr. octavo, met platen en kaarten, onderscheidt zich van meest alle Reisbeschrijvingen, zoo overvloedig in de laatste jaren uitgegeven, als bevattende eene reeks van allerbelangrijkste wetenschappelijke bijzonderheden, waardoor dezelve eene blijvende waarde heeft en altijd behouden zal. Thans echter, daar aller aandacht bijzonder op het uitgestrekte Turksche Rijk, Perzië en derzelver omliggende landen, als mede op de aan het eerstgenoemde Rijk cijnsbare Provincien gevestigd is, beveelt dit beroemde werk zich bij voorkeur der weetgierigheid van een' ieder' aan, welke eenigen prijs op land- en volkenkunde stelt. En om het derhalve algemeen verkrijgbaar te maken wordt het thans voor den prijs van *f* 15 - : - in plaats van *f* 29 - 14 - : aangeboden door de Boekverkooper J. OOMKENS, te Groningen, en alom bij de voornaamste Boekverkoopers in Vriesland.

Eerstdaags, tijd en plaats nader te bepalen, zal publiek ter verkoop worden gepresenteert: Eene beklante BIERBROUWERIJ, staande en gelegen binnen de Stad Leeuwarden.

eene plegtigheid was, die uit 's Konings wil voortsproot, en daarvan geheel afhing; hij toonde het onderscheid aan tusschen de krooning van eenen Koning en die van eene Koningin; de eerste was eene belangrijke staatkundige daad, zoo voor de natie als voor den Koning, dewijl daarmede de erkenning des volks en het plegtig verbond gepaard gingen, waarbij de Souverein belooft de wetten des rijks te zullen bewaren en handhaven, en niettegenstaande dit alles was deze uiterlijke plegtigheid niet noodig voor den Souverein, om de kroon te bezitten, maar hing geheel van zijnen wil en goedvinden af. De krooning der Koninginnegemalin beschouwde hij als eene eenvoudige plegtigheid, daar zij geen staatkundig karakter in het rijk bekleedde, niet door het volk behoefde erkend te worden, zich tot niets jegens het volk verpligtte, en geene andere regten had dan die het gevolg waren, niet van eene krooning, maar van hare verbindtenis met den Koning. Hij beweerde uit de voorbeelden, die hij van de oude kroningsfeesten bijbragt, dat de Koninginnen altijd bij bijzonder bevel des Konings waren gekroond, en telde op, dat er sedert den tijd van *Hendrik VII* zes Koninginnen gekroond en zeven niet gekroond zijn geweest, waaruit hij afleide, dat er eene meerderheid bestond tegen het regt, hetgeen men op grond van een oud en onafgebroken gebruik wilde vragen.

De solliciteur-generaal des Konings heeft mede in denzelfden zin gesproken, waarna de raad aan den heer *Brougham* het woord heeft toegestaan, om op de gemaakte aanmerkingen te repliceren, en vervolgens zich geadjourneerd tot aanstaanden dingsdag, om uitspraak te doen in deze zoo belang verwekkende zaak.

Er zijn brieven van New-York, van den 2 der vorige maand, volgens welke men in de Vereenigde-Staten over Vera-Cruz de tijding zoude ontvangen hebben, dat Lima hare poorten voor de Insurgenten geopend had. Nog had men er zeer jonge berigten van Columbina, welke melden, dat *Bolivar* vele toebereidselen maakte, om den veldtogt te openen.

In verscheidene bijzondere brieven van *St. Helena*, van den 15 mei, vindt men nog eenige tot nu toe onbekende bijzonderheden over den dood van *Buonaparte*, en over zijne begraving, die den 9 in de zoogenaamde heilige valei heeft plaats gehad. Zijn lijk werd door grenadiers gedragen, en de graaf *Montholon* en de generaal *Bertrand* droegen de slippen van het rouwkleed; op de kist was zijn degen geplaatst en de mantel, dien hij in den slag van Marengo droeg; na het lijk volgden mevrouw *Bertrand* met hare geheele familie, ladij *Lowe* en hare dochters, in zwaren rouw gekleed, de jongste officieren der marine, de staf der armee, en den gouverneur sir *Hudson Lowe* met den admiraal, die den trein sloten. Het 66ste en 20ste regement, de artillerie, de vrijwilligers en mariniers, te zamen omtrent drie duizend man, stonden op de naburige hoogten geschaard, en toen het lijk in het graf daalde, werden drie salvo's uit het geschut, elk van elf schoten, gedaan. De grafkuil was veertien voeten diep, van boven zeer breed, doch beneden smal toeloopende ter groote van de kist, die door een zwaren steen gedekt werd; terwijl de overige tusschenruimte toegemetseld is, zoo dat alle mogelijke voorzorgen genomen zijn, om te beletten dat het lijk niet gestolen worde, hetgeen, zoo men zegt, even zeer op verzoek van den franschen commissaris, als volgens het verlangen van het gouvernement des eilands geschied zoude zijn. De priester van *Buonaparte* had bevorens de aarde gewijd. Het lijk ligt in drie kisten, van mahoniehout, lood en eikenhout. Zijn hart, hetwelk *Bertrand* en *Montholon* met zich naar Europa wilden nemen, is in de kist gelegd, doch bewaard in eene zilveren bus met wijngeest gevuld, even als zijne maag, die zijn chirurgijn gaarne had willen behouden. Eene officiers-wacht is met de bewaring van het graf belast.

Niettegenstaande *Buonaparte* door den aard zijner ziekte hevige pijnen moet geleden hebben, heeft hij nooit geklaagd; hij weigerde geneesmiddelen, als begrijpende, dat dezelve hem van geen nut konden zijn, en voorspelde eene maand voor zijn dood, dat hij van zijne kwaal niet zoude opkomen. Toen zeide hij ook, dat hij beter dan de chirurgijns zijne ziekte kende, en dat het dezelfde was, waaraan zijne vader was gestorven. Weinige uren voor zijn overlijden zegt men, dat hij zijne handen kruisselings over zijne borst legde, ongetwijfeld om een gebed te doen, en daarna dezelve weder naar zijne zijden liet vallen. Gedurende het laatste tijdperk van zijne ziekte, waren zijne oogen onophoudelijk gevestigd op de beeldtenis van zijnen zoon, die hij aan het voeteneinde van zijn bed had laten plaatsen, en het scheen, dat zijne verknochtheid voor dat kind zeer groot was. De laatste woorden van *Buonaparte*, konden niet duidelijk gehoord worden, daar hij zich in een staat van ijlhoofdigheid bevond; echter kon men uit hetgeen men hoorde opmaken, welke gedachten zijne ziel bezig hielden. *Mijn zoon*, was het eerste woord, dat hij sprak; daarop mompelde hij eenige onverstaanbare woorden, en zeide: *Hoofd van de armeën*; kort daarop zeide hij; *Frankrijk* en sprak niet meer. Weinig tijd voor zijn overlijden, gaf hij aan den geneesheer *Arnott*, over wiens zorgen hij zeer te vreden was, eene gouden snuifdoos, op welke hij met een pennemes zijne naamletter kraste.

De kleederen, die *Buonaparte* gewoonlijk droeg, waren allen in een zeer slechten staat, en zijn bediende *Marchand* verzekerde, dat het zeer moeijelijk was om hem nieuwe kleedingstukken te doen aantrekken, welke hij doorgaans spoedig daarna weder met zijne oude verwisselde.

Men verneemt, dat *de Rosario*, die van St. Helena aangekomen is, de papieren van *Buonaparte*, zijn testament en andere testamentaire stukken heeft medegebragt. De goederen die hij nalaat, moeten zeer aanzienlijk zijn, en men zegt, dat hij zijne bedienden zeer edelmoedigelijk heeft beloond, onder anderen een getrouwen koetsier, die hem eenmaal in een zeer gevaarlijk oogenblik het leven gered heeft.

Van den 9.

De dood van *Buonaparte* is te parijs over Engeland bekend geworden, en door den baron *Decazes*, Fransch gezantschaps Secretaris de tijding daarvan overgebragt. Die tijding heeft zeer verschillende indrukken gemaakt: De Anti-liberalen ontveinzen hunne blijdschap niet, als voor wien hij, zoo lang hij leefde, een doorn in het oog was. Zijne vrienden en aanhangers, en dezulken welke hij met weldaden overladen heeft, doen hunne droefheid blijken; zelfs een deel der werklieden in de voorsteden, betonen eenige neerslagtigheid en zouden gaarne geen geloof aan de echtheid van zijn doodberigt willen slaan. Volgens *de Gazette de France*, zou *Buonaparte* 40 millioenen hebben nagelaten, (men zegt niet welke specie) die in den Tower van Londen zouden gedeponeerd zijn, en waarvan zijn zoon den hertog van Reichstädt, (die thans aan het hof van zijn grootvader den Keizer van Oostenrijk wordt opgevoed) erfgenaam zou zijn.

F R A N K R I J K.

PARIJS, *den 8 July.*

Men heeft hier eene Maatschappij van actionarissen opgerigt, tot den aankoop van nationale goederen in Spanje; deze maatschappij biedt groote voordeelen aan; reeds hebben vele handelhuizen van dit Koningrijk, zoo wel als van andere landen, deel aan deze onderneming genomen.

Volgens de laatste berigten van Madrid, zoude de Koning eerst bij zijne aanspraak tot sluiting der zitting van de cortes het juiste tijdstip bepalen, waarop de buitengewone cortes zullen bijeen geroepen worden. In Andalusien had men weder een aantal personen gearresteerd, die men beschuldigde van eene zamenzwering gesmeed te hebben, onder anderen een brigadier, *Nier* genaamd, die men voor het hoofd hield van een complot, dat te Xeres, Cordua en Sevilien ontdekt was, en welke, naar men verneemt, het geheele plan en zijne medepligtigen heeft geopenbaard. In de volksklub de Fontana d'Oro werden nog van tijd tot tijd zeer oproerige redevoeringen gedaan, en men vreesde, dat de misnoegden van het aanstaande vertrek des Konings naar Sacedon, gebruik zouden trachten te maken, om de rust der hoofdstad te storen.

Een der dagbladen verzekert heden, dat er door een buitengewonen koerier de tijding zoude aangekomen zijn van eenige ongeregeldheden, die te Madrid den 2 en 3 dezer maand zouden plaats gehad hebben, ten gevolge van de aanspraak des Konings, waarmede hij de zitting had gesloten, en waarin niet gesproken werd van de aanstaande bijeenroeping der buitengewone cortes, hetgeen veel misnoegdheid verwekt en eindelijk tot oproerigheden zoude gegeven hebben. Dit berigt verdient echter nadere bevestiging.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL, *den 10 July.*

De staten van Zuid-Braband, hebben de aftredende leden hunner provincie, bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de heeren *Dotrenge*, *Meeus* en *Dumonceau*, wederom herkozen.

Van Bergen in Henegouwen meldt men, dat de heer *Gendebien* aan de staten der provincie, voor de tweede maal, verzocht heeft, dat zij een ander lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in zijne plaats zouden verkiezen.

Van den 11.

Heden is de Eerste-Kamer der Staten-Generaal bijeengekomen, ten einde te beraadslagen over het ontwerp betreffende de belastingen. Volgens de opgave van sommige onzer dagbladen, hebben de baron *Roëll*, de graaf *de Thiennes* en de heer *Bowier*, benevens de minister *Appelius*, de voordeelen van de wet ontwikkeld. De markies *de Trazegnies*, de baron *van Heeckeren van Enghuizen* en de baron *d'Anethan* hebben zich tegen dezelve verklaard. Bij hoofdelijke stemming is gebleken, dat de wet met 21 tegen 17 stemmen is aangenomen. Volgens dezelfde dagbladen hebben *voor* de wet gestemd de heeren *Roëll*, *de Thiennes-Lombise*, *van Hogendorp*, *Bowier*, *van Aylva*, *van Stralen*, *van der Heim*, *Lampsins*, *Steengracht*, prins *de Gavre*, *van Brienen*, *van Asbeck*, *van Wassenaar Starrenburg*, *van Boetzelaar*, *Cambier*, *Ooy van Zegwaard*, *de Vos van Steenwyk*, *van der Goltz*, *van Limburg Stirum*, *de Mist* en *De Loen*; — en tegen dezelve de heeren *d'Anethan*, *de Nieuport*, *van Borsele*, *Della Faille Leverghem*, *Berlaimont*, *de Hane de Steenhuyze*, *de Spangen*, *de Harchies*, *de Stockhem*, *de Trazegnies*, *de Renesse*, *du Chastel*, *van Heeckeren van Enghuyzen*, *Koverberg*, *van der Burch*, *de Chimay* en *Dedel*.

Verschillende dagbladen hebben, tijdelings, de bevolking van Europisch Turkijen opgegeven; doch geene dier opgaven was zoo naauwkeurig als de volgende, te weten: 1. *Romilien* heeft 1,300,000 Turken, 100,000 Joden, 500,000 Grieken, 100,000 Wallachijers, 50,000 Armeniers en dus in het geheel eene bevolking van 2,050,000 zielen. 2. *Bulgarien*, 420,000 Turken, 25,000 Joden, 30,000 Grieken, 100,000 Wallachijers, 10,000 Armeniers, 500,000 Bulgaren, afstammelingen van het oude Tartaarsche volk van dien naam; in het geheel 1,085,000 zielen. 3. *Moldavien*, 40,000 Turken, 8,000 Joden, 320,000 Wallachijers en Moldaviers; in het geheel 368.000 zielen. 4. *Wallachyen*, 60,000 Turken, 20,000 Joden, 800,000 Wallachijers; in het geheel 880,000 zielen. 5. *Servien*, 160.000 Turken, 10,000 Joden, 450,000 Serviers, die eenen Slavonischen tongval hebben, 80,000 Raitzes, welke weinig van de Serviers verschillen; in het geheel 700,000 zielen. 6. *Bosnien* en hetgene daartoe behoort, 120,000 Turken, 12,000 Joden, 250,000 Bosniakers, een Slavonisch volk van oorsprong, doch thans dweepzieke Muzelmannen, 80,000 Dalmatiers, 30,000 Croaten, waarvan het grootste gedeelte Muzelmannen zijn, in het geheel 552,000 zielen. 7. *Albanien*, 250,000 Turken, 30,000 Joden, 450,000 Arnauten of Albanische Muzelmannen, 150,000 bewoners van Montenegro en andere Albanische Christenen; in het geheel 880,000 zielen. 8. *Macedonien*, 300,000 Turken, 20,000 Joden, 620,000 Grieken, 50,000 Wallachijers, 90,000 Arnauten; in het geheel 1,080,000 zielen. 9. *Tessalien* en *Livadien*, 260,000 Turken, 40,000 Joden, 490,000 Grieken, 50,000 Armeniers; in het geheel 795,000 zielen. 10. *Morea*, 250,000 Turken, 20,000 Joden, 450,000 Grieken, 10.000 Armeniers, 60,000 Arnauten en Mainotten (afstammelingen van Albaniers en Slavoniers); in het geheel 795,000 zielen. 11. De *Archipel*, 250,000 Turken, 12,000 Joden, 530,000 Grieken, 12,000 Armeniers, in het geheel 804,000 zielen. Dus zijn er op eene geheele bevolking van Europisch Turkije, welke nagenoeg 10 millioenen ingezetenen bedraagt, 3,470,000 Turken, 2,620,000 Grieken, 1,370,000 Wallachijers en Moldaviers enz.

LEEUWARDEN, *den 16 July.*

Naar men verneemt, zal de zevende algemeene vergadering der afgevaardigden van het Nederlandsch Bijbelgenootschap, den 31 dezer, des morgens ten elf uren, te Amsterdam, plaats hebben.

Bij besluit van Z. M. van den 2 dezer, is gearresteerd de *honderd zes en twintigste Koninklijke Nederlandsche Lotery*, van 2,452,000 gulden. Dezelve bestaat, even als de laatstvorige, uit 38,000 loten, uit 10,750 prijzen en 87 premien. De inleg zoo wel als de overige bepalingen, zijn dezelfde, als bij de 125ste. De trekking der eerste klasse zal beginnen op maandag den 10 september.

Volgens rapporten van passagiers, aangekomen met het schip *de Baron van der Capellen*, van Batavia te Helvoetsluis binnen, is door dat schip, in Straat Sunda, op den 7 maart 1821, gepraaid het Deensche brikschip *Sovereign*, kapitein *Boyle*, aan boord van hetwelk zich vier manschappen bevonden, door gemeld schip opgevischt, zittende op een groot beestenhok; deze lieden zeiden aan boord te zijn geweest van het schip *Arinus Marinus*, kapitein *A. Langeveld*, welk schip in een storm, op de hoogte van Christmas-Eiland, waarschijnlijk was gezonken, en dat zij op het hok van een aan boord geweest zijnde olifant hunne redding hadden gevonden; daar dit echter in den nacht voorgevallen zoude zijn, en zij niets meer van het schip gezien hadden, is het niet onmogelijk, dat hetzelve weder gerezen is en dus nog teregt zal komen.

Volgens opgave zijn door dit ongeval 190 menschen, en wel 74 passagiers en 40 militairen, die naar het vaderland terug kwamen, als mede eene aanzienlijke hoeveelheid vrachtjes, welke door den professor *Reinwardt* waren aangekocht, eene prooi der golven geworden.

Met goedkeuring van de Wel Edele Achtbare Heeren BURGEMEESTEREN van LEEUWARDEN, zullen de *Koninklijke Nederduitsche Tooneelisten van Zuidholland*, onder directie van HOEDT en BINGLEIJ, in den Schouwburg alhier vertoonen:

Dingsdag, den 17 Julij 1821: DE KOOPMAN UIT RIGA, OF DE STAATJUFFER, nieuw en zeer beroemd Tooneelspel. Na hetzelve: JEROME POINTU, OF IEDER VEGE ZIJN EIGEN VLOER; geestig Blijspel.

Woensdag, den 18 dito: HAMLET, Kroonprins van Denemarken; beroemd Treurspel. Gevolgd van de ÆME DICHTER.

De Boekjes der gespeeld wordende Stukken, zijn bij de wed. *C. L. van Altena*, op de Kelders te bekomen.

T O O N E E L - B E R I G T.

Met permissie van de Wel Ed. Achtb. Heeren Burgemeesteren der Stad Leeuwarden, zullen de Nederlandsche Tooneelisten, onder directie van M. ZAVIJ, de eer hebben, in den Schouwburg, in het Zaailand, te vertoonen:

Dingsdag, den 17 Julij 1821: De geannonceerde Representatie.

Woensdag, den 18 dito: DE SNIJDER EN ZIJN ZOON, vrolijk Blijspel, in 2 bedrijven. Na hetzelve: DE KALKOEN VAN BREDA, vrolijk Blijspel en Vaudeville.

Donderdag, den 19 dito: DE ONECHTE ZOON, groot beroemd Tooneelspel *van Kotzebue*, in 5 bedrijven. Na hetzelve: EEN DIVERTISSEMENT.

Precies ten 9 uren op het Tooneel.

De Ondergeteekende adverteerd het geëerd publiek, dat op Zaturdag den 21 en Maandag den 23 Julij 1821, ten zijnen huize, genaamd de LOGE, in het zaailand te Leeuwarden, GROOT DANSPARTIJ zal worden geven; het zelve zal des avonds ten 10 uren geopend worden, en de Entrée is gesteld op elf stuivers voor een heer, en negen voor elke dame. Voor eene goede Directie en orchest zal gezorgd worden. Alsmede, dat gedurende deze Leeuwarder Kermis, ten zijnen huize voorn., om het even welk uur, alle noodige ververschingen zullen te bekomen zijn, en men voor eene nette en goede bediening zal zorgen. Vervolgens dat hij zijne welingerigte Vertrekken, voor extra Partijen, zoo wel groote als kleinere, aanbiedt, en zich vriendelijk in een ieders aandenken aanbeveelt.

C. H. W I L K E S H U I S.

De Ondergeteekende in de Stadstuin te Leeuwarden, adverteert, dat op Zondag den 22 Julij eerstkomende, Muzijk zal zijn in gemelde Tuin. Voorts op Maandag den 23 Julij, des avonds ten tien uren, (bij gunstig weder) Illuminatie.

Tot Entrée, op Zondag, voor ieder persoon *een Zestehalf* en bij de Illuminatie *twee Zestehalven* voor ieder persoon.

E. R. NIEUWENHUIS.

NB. Bij de Illuminatie de Ingang alleen aan de Voordeur op het Schoenmakers Perk.

IN DE STADS DOELE ALHIER.

Zal men zich Zaturdag en Maandag avonden en des nachts e. k., van alle ververschingen kunnen voorzien, als: Koffij, Thee, Boterhammen, en alle soorten van beste Dranken. Men zal voor eene goede bediening en Muzijk zorgen.

De Ondergetekende maakt aan het geëerd publiek bekend, dat er gedurende de gansche Kermis, ten zijnen huize Musiek zal gemaakt worden, en dat voorts alle avonden ververschingen bij hem zullen te bekomen zijn; als mede dat hij weder versche Brabandsche Bieren en Bronwateren ontvangen heeft. Hij verzoekt een ieder om de ledige kannen die men van hem mogt hebben, terug te zenden.

Leeuwarden, den 16 Julij 1821.

J. J. BUWALDA.

MET GOEDKEURING VAN DE WEL Ed. ACHTBARE HEEREN BURGEMEESTEREN DEZER STAD.

De eigenaar en vervaardiger van het THEATRE OPTIQUE, of Schilder en Werktuigkundige Schouwtooneel en het COSMORAMA, voorstellende wandelingen door Amsterdam, heeft de eer het Kunstminnend publiek te berigten, dat hij gedurende de geheele Leeuwarder Kermis zijne Kunstwerken zal ten toon stellen, in de twee daartoe geschikte Tenten in het Ruiters Kwartier, bezijden de middelste Brug bij de Oude Doele Steeg. De aanvang van het *Theatre Optique* des avonds ten 9 uren en het *Cosmorama* van des middags 12 uren tot des avonds laat.

F. J. PFEIFFER, JUNIOR,
Decorateur en Eerste Schilder van de Schouwburgen te Amsterdam.

, Mijne geliefde echtgenoote, LAURENTIA ADRIANA MARGARETHA SIJPKENS, werd heden avond zeer voorspoedig verlost van eenen welgeschapenen Zoon.

GRONINGEN, den 6 Julij 1821. A. REIGER.

, Heden beviel mijne geliefde echtgenoote ULRICA HERMANNA HUBER, voorspoedig van eene DOCHTER.

LEEUWARDEN, den 11 Julij 1821. W. W. NOODT, VAN ZUIDSCHARWOUDE.

, Heden beviel mijne hartelijk beminde vrouw, CATHARINA HESSELINK, van eenen welgeschapenen Zoon.

SNEEK, den 14 Julij 1821. IZAäK WOUTERS.

, Tot mijne bittere droefheid, overleed heden middag, na eene langdurige sukkeling, mijn geliefde echtgenoot, TJALLING TJALLINGII, FRANS ZOON, in den bloeijenden ouderdom van 31 jaren en ruim 5 maanden, en na eene gelukkige echtverbindtenis van vijf jaren.

HARLINGEN, den 5 Julij 1821. ELIZABETH HANNEMA, wed. T. TJALLINGII, FRANS ZOON.

, Hem, wiens doen is Majesteit en Heerlijkheid, behaagde het, mijne hartelijk geliefde en mij teedenminnende echtgenoote Mejufvrouwe H. FEENSTRA, na eene smartelijke sukkeling van eenige maanden, heden namiddag ten half drie uren, in den ouderdom van 53 jaren en ruim 3 maanden, en na eene allergenoegelijkste echtverbindtenis van bijkans 19 jaren, tot bittere droefheid van mij en onze vier kinderen, door den onverbiddelijken dood uit mijne liefde armen weg te rukken, en onze kinderen van hare tedere moederzorg te berooven. Zwaar treft ons deze slag! dan, daar wij op onwrikbare Evangelie gronden gerust durven hopen, dat onze *dierbare overledene*, nu van alle smarten ontheven, in vollen nadruk in de vruchten van het Kruis van haren Verlosser deelt, wenschen wij in den alleen wijzen, wil van onzen Hemelschen Vader, met nederige onderwerping te berusten, biddende om zijne troostrijke en ondersteunende genade.

DRAGTEN, den 10 Julij 1821. S. F. R E I D I N G.

, Het DOCHTERTJE, hetwelk ons den 26 Junij geboren werd, is ons heden morgen half vier uren, na zes dagen lijdens, door den dood uit onze liefde armen weggenomen.

STEENWIJK, den 14 Julij 1821. J. M E E S T E R S. L. S. M E E S T E R S, geb. T R O M P.

125ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Z E S D E K L A S S E.

46ste Lijst. Geene.
47ste Lijst. No. 25164, een prijs van *f* 10.000.
48ste Lijst, No. 1807, 22757, ieder een prijs van *f* 1000.
49ste Lijst. No. 19142, een prijs van *f* 1000.
50ste Lijst. No. 11977, 18123, 35778, ieder een prijs van *f* 1000.

B U I T E N L A N D S C H E S C H E E P V A A R T.

HARLINGEN, den 2 Julij. Binnen gekomen de smakschepen *Allegonde Hellegina*, kapt. F. E. Kuilema; *Zeelust*, kapt. P. E. Boer, beide met hout van Noorwegen. Uitgezeild de smakschepen *de Vrouw Martha*, kapt. Dirk Klazen de Groot; *de Vrouw Catharina*, kapt. Harmanus Slehuis, *de goede Verwachting*, kapt. Jan H. Middel; het kofschip *de Vrouw Alida*, kapt. Jan Klazen; het tjalkschip *Wilhelmina*, kapt. Dirk de Jong, alle met ballast op avontuur.

Den 3 dito, binnen gekomen het schonerschip *Lively*, kapt. Wm. Baijes; het sloepschip *Waterloo*, kapt. Charles Warren, beide met ballast van Londen. Niets uitgezeild.

Den 4 dito, niets binnen gekomen. Uitgezeild het sloepschip *William*, kapt. William Nazebij, met boter, kaas & vellen naar Londen.

Den 5 dito, niets gepasseerd.

Den 6 dito, binnen gekomen het smakschip *die Jungfrau Bocken*, kapt. Veet Memes, met potaarde van Antwerpen naar Hamburg, komt alhier binnen door zware schade & lekkagie. Uitgezeild het kofschip *Eendracht*, kapt. Johannes Bornet, met ballast op avontuur.

Den 7 dito, binnen gekomen het kofschip *Johan George*, kapt. W. D. Kleininga, met zout & potasch van Liverpool. Uitgezeild de smakschepen *de Dageraad*, kapt. Jan H. Smit; *de Vrouw Zwaantje*, kapt. Jan C. Hazewinkel, met ballast naar Noorwegen.

Den 8 dito, niets binnen gekomen. Uitgezeild het sloepschip *Walther Mattheirs*, kapt. A. Gallawaij; de schoner schepen *Hope*, kapt. Wm. Barfield; *Lively*; kapt. Wm. Baijes, alle drie met boter naar Londen.

NIEUWEZIJLEN, den 4 Junij. Binnen gekomen het tjalkschip *Boornstroom*, kapt. R. S. Dijkstra, met eiken balken en kromhout van Hamburg naar Dokkum.

Den 7 dito, uitgezeild het jagt *'t Geschenk aan 3 Kinderen*, kapt. R. T. Danhof, met aardappelen, eichorei, Vlas, kanter kaas en zoolleer van Dokkum naar Noorwegen.

Den 8 dito, binnen gekomen het smakschip *de Vrouw Lollina*, kapt. J. H. Visser, met hout van Noorwegen.

Den 13 dito, uitgezeild het tjalkschip *de Vrouw Maria*, kapt. M. A. Brouwer, met eichorei, wit en blaauw papier, gekorven tabak en 36 balen alpisterzaad van Dokkum naar Altona.

Den 20 dito, uitgezeild het smakschip *de Vrouw Lollina*, kapt. J. H. Visser, met ballast naar Noorwegen.

Den 23 dito, binnen gekomen het tjalkschip *de Jufvrouw Henderina*, kapt. B. H. Engelsman, met hout van Noorwegen.

Prys der Boter te Leeuwarden, den 13 JULIJ 1821, *f* 26 - 10 - :
GROVE KAAS, *f* 11 - 10 à 14 - : - :
De middelprys der Uit- en Inlandsche Rogge en Tarwe, was dienzelfden dag: Rogge *f* 131 guldens het last. Tarwe *f* 6 - 15 het lopen.

STAAT van de Middelpryzen der Granen en andere Objecten, welke op de Weekmarkt te Leeuwarden, den 13 July 1821 zyn verkocht. Volgens Nederlandsche Maat en Gewigt.

	Gls.	Cts.		Gls.	Cts.
Tarwe van 2250 ℔	198	00	Tarwe Brood	—	33
Oude dito	225	00	Roggen Brood	—	7
Oude Roode dito	256	00	Rundvleesch	—	40
Dito nieuwe	189	00	Kalfs dito	—	45
Rogge	113	40	Schapen dito	—	30
Garst	72	00	Varkens dito versch	—	40
Boekweit	129	00	Varkens dito gerookt	—	60
Haver	59	40	Genever	—	80
Dito van 1250 ℔	45	00	Hooi (per 100 ℔)	2	00
Witte Boonen	270	00	Stroo	1	10
Groene Erwten	189	00	Turf	—	00
Graauwe Erwten	189	00		—	00
Boter (per ℔)	—	66¼		—	00
Graauwe Kaas	—	7½		—	00
Aardappelen	2	62½		—	00

Accordeert met het Register der Middelpryzen te Leeuwarden, den 13 July 1821.

De President Burgemeester, PIER ZEPER.

SCHIEDAM, *den 13 July.*

Genever, de 50 Virtels zonder fust .... 5¼ ℔, V.
» Amsterdamsche proef .... 6¾ » »
Zonder de belasting.

B E U R S' - P R Y S D E R E F F E C T E N.

Amsterdam, den 14 July 1821.

Holland, Werkelijke Schuld	2½ pCt.	48	à 48¾
——— Uitgestelde dito		1	à 1¹/₁₆
——— Kans-Billetten	*f*	35¼	à 36
——— Sijndikaat, 1815	5 pCt.	99½	à 100
——— Sijndikaat, 1818	5 »	98¼	à 98¼
Frankrijk, Tiers Consolidés	5 »	85¾	à 86¼
——— Schuldbekentenissen van Liquid.	5 pCt.	94	à 94½
Rusland, bij *Hope* & *Comp.*	5 »	92½	à 93
——— Inschrijving	6 »	48¾	à 49¼
——— Motaliek	6 »	84¼	à 84¾
Pruissen, in Engeland	5 »	90	à 90½
Spanje, 1805	5½ »	61¼	à 62
——— 1807	5½ »	59	à 59¾
——— 1820	5 pCt.	74¼	à 75¼
——— Coupons, diverse jaren	*f*	10	à 10¾
Weener Bank	5 pCt.	55½	à 56¾
——— Certificaten	2½ »	31	à 31¼
——— Metaliek	5 »	72	à 72½
Napelsche Certificaten	5 »	66¼	à 66¾
Nieuwe Dito in Napels	5 »	67	à 67½

BURGEMEESTEREN DER STAD APPINGADAM, gedenken op den tweeden dag der aanstaande Kermis, zijnde Donderdag den 19 Julij 1821, te laten Verharddraven, en aan den Eigenaar van het snelstdravend Paard vrij te vereeren: EENE ZWAAR MET GOUD GEMONTEERDE ZWEEP; en aan den Eigenaar, wiens Paard het laatst mede in de baan draaft, EEN FRAAI ZILVEREN TABAKS-KOMFOOR; waarop alle Paarden zullen worden toegelaten, welke tot genoegen der Keurmeesters zijn.

De Paarden, die mede zullen draven, zullen daartoe des voordemiddags, voor elf uren, op het Raadhuis moeten worden aangegeven, en ten elf uren precies, voor het Raadhuis aanwezig zijn, om gekeurd te worden, terwijl het Rijden precies ten drie uren een aanvang zal nemen.

APPINGADAM, den 2 Julij 1821.

Ter ordonnantie van Burgemeesteren,
J. BEBINGH, *Secretaris.*

DE GRIETMAN OVER BARRADEEL, roept bij dezen op, de Floreenpligtigen van den dorpe Oosterbierum, om op Zaturdag den 21 Julij 1821, des voordemiddags ten elf uren, aldaar in de Kerk te compareren, ten einde voor bovengenoemd dorp een FLOREEN-ONTVANGER te benoemen, in plaats van den tegenwoordigen.

MINNERTSGA, den 11 Julij 1821.

De Grietman over Barradeel,
C. E. E. COLLOT D'ESCURIJ.
Ter ordonnantie van denzelven,
E. S M I T H, *Secretaris.*

De Floreenpligtige Ingezetenen van den Hervormden Godsdienst, worden ten derden male geconvoceerd, om op den 21 Julij 1821, ten 10 uren te compareren, in de Kerk te Wons, om in persoon, of bij behoorlijke volmagt te stemmen, een PREDIKANT in de vacerende Hervormde Gemeente van Wons en Engwier, en zulks volgens het Reglement daarvan zijnde.

Uit naam des Kerkeraads van voornoemde Gemeente,
W. M A A S, *Consulent.*

)o( )o( )o(EEN PERSOON van middelbare jaren, voorzien van volledige getuigschriften, zoo van zijn zedelijk gedrag, als bekwaamheid in zijne bediening, zag zich gaarne geplaatst als Koetzier, Lijfknecht, of bij een Voerman; te bevragen bij den Pijleur C. STÖCKER, in de Boterhoek, letter F, no. 197.

,,* Bij de wed. J. ALLART EN COMP, Boekverkoopers in 's Hage, is van de Pers gekomen: BEKNOPTE GESCHIEDENIS DER LETTEREN EN WETENSCHAPPEN IN DE NEDERLANDEN, door N. G. VAN KAMPEN, *Eerste Deel.* — Alle Landen, waarin de fraaije Letteren en Wetenschappen eenigen merkelijken opgang hebben gemaakt, bezitten hare *Letterkundige Geschiedenissen*, en in ons Land, dat in die vakken van kennis en beschaving voor geen ander in Europa behoeft achter te staan, ontbrak het tot heden aan eene geleidelijke voordragt van derzelver opkomst en voortgang, als ook aan eene geregelde vermelding der groote Mannen, en hunner uitstekende gewrochten van geleerdheid, vernuft en smaak, waardoor zij den letterroem onzer Natie hebben vereeuwigd: derzelver Beoefenaren, de Onderwijzers der Jeugd, elk Beminnaar van het Vaderland en den Vaderlandschen roem, hadden werkelijk behoefte aan eene aaneengeschakelde geschiedenis derzelve. De geachte Schrijver heeft, door het leveren van deze zijne *Beknopte Geschiedenis der Letteren en Wetenschappen in de Nederlanden*, getracht aan deze wezenlijke behoefte te voldoen, en daarmede ook den onmiskenbaren luister onzes Vaderlands in het vak der Letteren regt te doen wedervaren. Het geheele Werk zal met twee Deelen kompleet zijn, waarvan het Eerste thans bij de Uitgevers, en verder alom bij de Boekverkoopers te bekomen is. Het Tweede zal zoo spoedig mogelijk volgen.

LOGEMENT EN STALLING VOOR PAARDEN EN RIJTUIGEN.

JAN MEINDERTS JUURSEMA, woonachtig zijnde geweest op de Leek, Provincie Groningen, en thans door aankoop eigenaar geworden zijnde van het van ouds gerenommeerde Logement *DE ZWAAN*, buiten de Aa Poort bij Groningen, zijnde de eerste aankomst uit de Provincie Vriesland, adverteert door dezen aan het Publiek dat hij aldaar zal blijven continueeren in het houden van Logement, Stalling voor Paarden en Rijtuigen, en hebbende hetzelve door vertimmering aanzienlijk vergroot en verbeterd; recommandeert zich ten dien einde aan de Heeren reizigers en Kooplieden, zullende trachten door eene prompte en civiele bediening alle zijne begunstigers genoegen te geven.

B E S T E D I N G.

DIJKS-GEDEPUTEERDEN DER VIJF DEELEN ZEEDIJKEN BINNEN EN BUITENDIJKS, presenteren bij beslotene briefjes, aan de minstaannemenden aan te besteden:

Het leveren van ongeveer 200 zware GORDINGEN, 700 à 7 Ellen 10 Duims (24 Voets), 1600 à 6 Ellen 22 Duims (21 Voets), en 600 à 5 Ellen 33 Duims (18 Voets), Greenen PALEN, nieuw Hout.

Zullende de leverantie moeten geschieden voor den 1 November, en de briefjes voor den 1 Augustus aanstaande, bij de Ondergeteekende te Harlingen, zijn ingediend, bij wien tevens de gegadigden des verkiezende, nadere informatien zullen kunnen bekomen.

Namens Dyks-Gedeputeerden voornoemd,
A L B A R D A, Jz.

)o( )o( )o(Alle de gene, welke iets verschuldigd zijn aan, of te pretenderen hebben van PIETER SJOERDS SCHAAF, Winkelier te Oudebildzijl, worden verzogt, daarvan betaling of opgave te doen binnen 14 dagen, na heden, ten Kantore van Mr. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA, Procureur te Leeuwarden, als met de liquidatie van deszelfs Boedel belast.

LEEUWARDEN, den 12 Julij 1821.

)o( )o( )o(Mejufvrouw G. DE WITT, van Amsterdam, is alhier gearriveerd met een schoon asfortiment echte Bloedkralen, extra fijne Gebriljanteerde Boheemsche, Orientale en Tiroolsche Granaten, Carolijn en Barnsteen Kralen, en Edelgesteentens; is gedurende de Kermis uitgepakt, ten huize van J. D. LEICKERING, in de St. Jacobstraat, no 53.

)o( )o( )o(Met consent van den heer Grietman van Menaldumadeel, gedenkt de kastelein K. v. D. MEIJ, te Wier, op Zondag den 22 Julij 1821, des namiddags ten 3 uren, te laten verkaatsen, en vrij te vertceren: 3 ZILVEREN LEPELS.

Mr. J. D. van der PLAATS, Notaris te Leeuwarden, presenteert, ten overstaan van Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, publiek bij strijk- en verhooggeld, aan den meestbiedenden te verkoopen:

Zekere drie vijfde gedeelten over hoog en laag in eene schoone en vruchtbare ZATHE en LANDEN, met derzelver kwoteele aandeelen in de HUIZINGE, SCHURE en HIEMINGE cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Idaard, gequoteerd met no. 8, groot in het geheel naar naam en faam 23 Bunders 88 v. Roeden 33 v. Ellen 62 v. Palmen (65 Pondematen), alle Greidland, belast met 84 Floreen en *f* 2 - 40 eeuwige Rente; als mede met *f* 38 - 85 jaarlijksch Maalgeld, wordende door *Douwe Cornelis de Jong* en *Vrouw* als huurders bewoond en gebruikt; St Petri en 12 Mei 1822 vrij te aanvaarden; breeder bij Billetten omschreven.

Wie gadinge maakt, kome op Zaturdagen den 28 Julij 1821, ten huize van de wed. *Jan Sjoerds Dykstra*, op de Dille onder Rauwerd, bij de beschrijving, en den 11 Augustus daaraanvolgende, ten huize van *Evert van der Wal*, op de Drie Romers onder Roordahuizum, bij de finale toewijzing, telkens des namiddags ten 2 uren, en koope op dan voor te lezene Conditien, die onder des te vernemen zijn bij bovengemelde Notarien.

Mr. JACOB HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal op Woensdagen den 1 en 15 Augustus 1821, des avonds ten 7 uren precies, bij de beschrijving en finalen palmslag, ten huize van den kastelein *H. Winter*, in het Heeren Logement aldaar, publiek verkoopen:

Eene uitmuntende ZOUTKEET, *de Ojevaar* genaamd, benevens deszelfs SELHUIS, DENNEN, PAKHUIZEN of ENTREPÔTS en KNECHTSWONING cum annexis, staande en gelegen aan de Zoutsloot binnen de Stad Harlingen, in wijk D, no. 123, 124 en 72, zoodanig dezelve sedert vele jaren met goot succes is, en nog wordt gedreven door de eigenaarsche Mejufv. de wed. *Pieter Sj. Hannema*; te aanvaarden 14 dagen na den finalen palmslag of zoo veel eerder als de Verkooper'sche zal convenieeren.

BOELGOED. Mr. P. NOIJON, Notaris te Sneek, gedenkt op Donderdag den 19 Julij 1821 en volgende dagen, ten sterfhuize van wijlen *Reinder Monkel*, in leven Mr. Timmerman en Kastmaker te Sneek, publiek bij boelgoed en gereden gelde aan den meestbiedenden te verkoopen:

Eene aanzienlijke partij, zoo geverfde als ongeverfde nieuwe HOUTWAREN, waaronder Kabinetten, Pulpitums, Tafels, Kinderstoelen, Konfers, Kisten, Stoven, Schenkbladen en Vuurschermen, eene partij gezaagd Hout, Juffers, Latten, en Timmermans Gereedschappen, twee nieuwe KRAMEN, een van 5 Ellen 9 Palmen 2 Duimen (20 Voeten) en een van 7 Ellen 1 Palm 4 Streepen (24 Voeten); voorts een compleete INBOEDEL, bestaande uit Meubelen en Huisgeraden, Bedden, Linnens, Aardewerk &c., en al hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

V A A R T - S L A T T I N G.

DE GECOMMITTEERDEN uit de Ingelanden van de Cherne en Atzebuurster Meiren, zijn voornemens, publiek te besteden:

Het SLATTEN van ongeveer 2400 Nederlandsche Ellen Vaart, (*de Greonterpster Vaart genaamd*), en zulks in elf perceelen.

Wie hier aan gading maakt, kome op Zaturdag den 28 Julij 1821, des namiddags ten twee uren, in het Logement het Fortuin te Bolsward, en neme aan op alsdan voor te lezen Conditien, die bij de opzieners SJEUWKE PIETERS PIETERSMA, te Greonterp, en KLAAS GATZES VISSER, onder Dedgum, ter lezing zullen liggen, en waar bij men tevens aanwijzing van het werk kan bekomen. ZEG HET VOORT.

Ter kennisse van de belanghebbenden wordt gebragt, dat in eene, daartoe ingevolge het drie-en-twintigste Artikel des Reglements gehouden Vergadering van Commissarissen, Directeur en tien voornaamste Deelhebberen, der *Onderlinge Waarborg-Maatschappy, voor Binnenlandsvarende Schepen*, opgerigt te Amsterdam, is besloten zoo als breder bij het Proces-Verbaal van den 1 Junij ll. staat omschreven.

1. Om het tweede Artikel van het Reglement te veranderen in zoo verre, dat in de Maatschappij ook zal kunnen deel genomen worden, voor Panden, beneden de zeventig Ton, mits niet minder waardig dan vijftien honderd Guldens.
2. Om het zeventiende Artikel des Reglements, wegens het niet vergoeden der schade onder de vijf percent, te doen vervangen door de bepaling bij het Tarief vastgesteld.

Leeuwarden, den 14 Julij 1821.

P. KOUMANS SMEDING,
Correspondent van ged. Maatschappy.

)o( )o( )o(**J.** VINCENT, Koopman te Groningen, verwittigt de Heeren en Dames, dat hij op deze Kermis is, met een schoon assortiment Mans Hoeden en Schoenen, als ook Brusselsche Schoenen en Laarsen voor Dames, te weten: Ronde Castore Hoeden à la Charte *f* 10 - 10 - : en verlakte leverij Hoeden gemonteerd à *f* 6 - : - : zwarte en gekleurde Laarsen voor Dames à *f* 4 - : - : halve Laarsen à *f* 2 - 15 - : Maroquin en Overles Schoenen à *f* 2 - 2 - : en Mans Schoenen à *f* 2 - 15 - : recommandeert zich in een ieders gunst. Staat met de Kraam op de Langepijp.

)o( )o( )o(**M**ICHEL VERGNES, wonende op de breedzijde van de Nieuwe-stad te Leeuwarden, letter E, no. 26, adverteert dat hij met zijne kraam van allerlei nieuw modische Waren, staat in de eerste roef de 7de kraam, en voor zijne deur geene kraam heeft; maar evenwel in zijn huis als in de kraam volkomen gesorteerd is in al het geen tot zijne affaire behoord. Hij recommandeert zich vriendelijk in eens ieders gunst, en belooft eene prompte en civiele behandeling. Hij heeft te HUUR of te KOOP eene KRAAM, van 24 voet, met Luiken en Zeilen.

)o( )o( )o(**G**root Assortiment van Fransche Porselein Serviesen, Vazen, Bekers en Koppen, Engelsche Shwals, Sjerpen, Doeken en Tafel Kleeden, Fransche Zijden en Gazen Doekjes, en nog meer andere Goederen, te Koop tegen *Fabryks pryzen*, ten huize van de koffijschenker LENSSEN, op de Wirdumerdijk.

)o( )o( )o(**A.** PONCIA & COMP., van Amsterdam, staan met hun Kraam op de Langepijp, op de hoek, tegen over het Logement het Hooghuis. Zij hebben mede gebragt een allerschoonst assortiment Italiaansche, Engelsche, Fransche en Duitsche Kunst-Prenten, alsmede Landschappen en Steendruk, om na te Teekenen; alle soorten van Schilderijen, ook met Klok- en Muzijkwerk, benevens Zwarte en Vergulden Lijsten tot Schilderijen, Rood en Zwart Krijt, Engelsche Verfdozen van *van Reeves & Inwood*, echte Potloden van *Conté* à Parijs, om te Teekenen, en verder alles wat tot de Teekenkunst behoord, enz., zijn te bekomen tot de civielste prijzen.

)o( )o( )o(**I.** POLAK, van Amsterdam, beroemd Glazen- en Brillenslijper, welke eene reeks van jaren met een buitengewoon succes, door het kunstig slijpen en toedienen zijner glazen, menig een wiens gezigt in de wanhoopigste staat was, heeft hersteld; heeft de eer het geëerde Publiek bekend te maken, dat hij alhier gearriveerd is, en adverteerd, dat hij maakt, verkoopt en repareert allerhande soorten van Glazen tot Mathematische Instrumenten; slijpt en vermaakt alle soorten van Brillen en Optique Glazen, Verrekijkers en Leesglazen, geeft en slijpt Brillen naar ieders gezigt, zoo voor bijziende als geoppereerde en zwakke gezigten; als mede, om het gezigt te versterken, zeer fijn geslepen en geprepareerd, zoodanig, dat bij een naauwkeurig onderzoek, alle kunstkenners dezelve admireren zullen, en zijne begunstigers ten hoogsten voldaan zullen zijn.

NB. Heeft geen Knechts of Compagnons, en zend niemand rond met zijne Glazen. Is gelogeerd bij F. MULLER, Mr. Smid op de Wæze, letter D, no. 33, te Leeuwarden, verblijft tot den 28 Julij.

Bij F. HOLTKAMP, Boekhandelaar op de Snipmarkt te Sneek, en alom is te bekomen:

BESCHOUWING VAN DEN NEDERLANDSCHEN SCHEEPSBOUW, met betrekking tot deszelfs Zeillaadje, door F. N. VAN LOON, te Irnsum, in de Provincie Vriesland, met afbeeldingen. De prijs is *f* 1 - 5 - :

)o( )o( )o(**V**AN HOESTENBERGHE zal de eer hebben, het Publiek te geven eene Representatie, eenig in zijne soort, bestaande in eene ZEER BELANGRIJKE RIJBAAN IN HET MINIATUUR, welke te Parijs uitgevonden en nimmer in deze stad is te zien geweest. Deze Ridderlijke Manœuvres hebben plaats in eene perspectieve Renbaan, voorstellende den grooten Schouwburg te Weenen; gevolgd van Mechanische, Phijsische en Fantasmagorische stukken. Deze beide vertooningen vereenigen alles in zich, wat wetenschappen, kunsten en schranderheid den aanschouweren belangrijks en streelends kunnen aanbieden. De heer VAN HOESTENBERGHE, voornoemd zal verrigten: 1. In het eerste bedrijf, een groot aantal kunsten, alsmede eene menigte Mechanische en Phijsische stukken doen werken. 2. In het tweede bedrijf, de zoo belangrijke Rijkunst. 3. In het derde bedrijf, de Fantasmagorie. Men zal dagelijks slechts eene Representatie geven. Men zal ten negen uren des avonds een' aanvang maken in de nieuwe Tent, in het Zaailand, waar de personen, welke plaatsen gelieven te bespreken, zich van twee tot zeven uren des avonds kunnen vervoegen.

Prijs der plaatsen: eerste *f* 1 - 8 - ; tweede *f* 1 - : - ; derde *f* - 10 -.

)o( )o( )o(**D.** M. DE BLAUW, is alhier gearriveerd met allerhande soorten van BEHANGZEL PAPIER, voor 9 stuivers de Rol, SCHOORSTEENSTUKKEN in soorten; logeert op het Klein Schavenek, letter E, no. 300, te Leeuwarden.

)o( )o( )o(**J.** B. BEGUIN, van Amsterdam, verwittigt het geëerd Publiek ter dezer Stede, dat hij alhier weder gearriveerd is, voorzien van een groot assortiment der nieuwste bronze Pendules, Girandoles, Lusters, albaste Pendules en Vazen, Porseleinen en gouden Bijouterien, en meer andere Nieuwigheden. Zijn Kraam staat op de Langepijp, op de hoek van de derde Roef.

)o( )o( )o(**J**OHS. EGGERS, adverteert, dat hij gedurende de Leeuwarder Kermis, op de Langepijp in zijn Kraam uitgepakt heeft Juweelen, Gouden en Zilveren Werken, Horologien en Bijouterien, uit het Magazijn van W. DIEMONT & ZOON, te Amsterdam.

)o( )o( )o(**W**M. VAN ENTER, staat als vorige jaren in de afloop naar de Weert, met zijn wel gesorteerde BRABANDSCHE en andere soorten van MANS HOEDEN KRAAM; verzoekt weder de gunst en belooft een civiele bediening.

)o( )o( )o(**A.** KÜLLER, van Utrecht, heeft de eer, aan het geëerde publiek bekend te maken, dat hij alhier gearriveerd is met een fraai assortiment van Penduies, Girandoles, Bloemvasen, Porselein, Verlakte en Pleete Goederen, als mede een schoon assortiment van Bijauterie en Galanterie. Tafelmessen, Scharen, Snuiters en meer differende artikels; staat met de KRAAM op de Lange Pijp, op de hoek van de tweede Roef, aan de zijde van de Nieweśtad; verzoekt ieders gunst en recommandatie.

)o( )o( )o(**J.** M. LEVISON, Opticus, is alhier gearriveerd met BRILLEN, met fijne periscopische glazen, Lorgnetten, Kijkers, Leesglazen, Flacon de Dames enz. Hij geeft Brillen volgens de stijl van de Geneeskunde, voor differente gezigten, zelfs voor zulke, dewelke aan gebreken der oogvliezen of oogvocht n onderworpen zijn. Hij is van heden af tot en met den 20 dezer, te spreken of te ontbieden bij de weduwe ZELLE, wijk H, no. 93, in de Groote Hoogstraat te Leeuwarden.

)o( )o( )o(**L**ION GOSLIN, van Amsterdam, thans woonachtig in de Oosterstraat te Groningen, verwittigt zijne geëerde begunstigers, dat hij alhier is gearriveerd, met eene zeer schoone partij nieuwmodische Bonten, Batist Katoenen, Mousselins, O. I. Nanking, Lakens, Casimirs, Manchesters en meer goederen, te veel om te melden, alles tot gezette Prijzen. Staat met zijn Kraam over J. B. BEGUIN, op de hoek van de Langepijp in de middelste Roef.

)o( )o( )o(**A**lle de genen, welke iets te vorderen hebben van de boedel van HESSEL BOUWES BERG, in leven Koopman te Blessum, of aan deze boedel iets verschuldigd zijn, worden verzogt, binnen veertien dagen daarvan aangave te doen, met overlegging van de behoorlijke bewijzen, ten Kantore van den heer en Mr. CIJPRIANUS JOHS. VAN DER VEEN, Advokaat te Leeuwarden.

DU MORTIER EN ZOON, *Boekhandelaars te Leijden, hebben in het vorige jaar gedrukt en aan hunne Correspondenten verzonden:*

J. H. VAN DER PALM, Bijbelvertaling, gr. 4to, 3de *Stuk*.
——— Leerredenen, 9de *Zesta'*.
——— Bijbel voor de Jeugd, 10de *Stukje*.
Verhaal van eene Reis door Spanje, in de jaren 1811, 1812, 1813 en 1814, door eenen Artillerie-Officier, gr. 8vo.
D. GEELHOED, Aardrijkskundige Lessen, voor de hoogste klasse op de lagere Scholen, bevattende de Wis- en Natuurkundige Aardrijkskunde.
Magazijn voor het Armenwezen, gr. 8vo, 4de deel, compleet. *Van de vorige Deelen zyn ook nog enkele complete Exemplaren te bekomen.*
Iets over de Armoede en het gebrek aan Arbeid, door D. F. VAN ALPHEN, gr. 8vo.
P. J. PRINSEN, Pestalozzi's Leerwijze in de kennis der getallen, gr. 8vo.
Onderwijs in de Aardrijkskunde, uitgegeven door de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* 1ste *Stukje*, kl. 8vo., met eene Kaart. *De Kaart is ook afzonderlyk te bekomen.*
Mengelwerk ten dienste der Jeugd, door A. H. K.
Korte Schets der Geschiedenis van Amerika, door P. G. H. *Twee Stukjes.*
Werken der Hollandsche Maatschappij van fraaije Kunsten en Wetenschappen, 5de *Deel*, 1ste *stuk*.
J. BRUNT'S, eerste beginselen der Rekenkunde, veranderd naar het nieuwe stelsel van Maten, Gewigten en Munten, 4de *Stukje*, door N. ANSLIJN, N. Z.
N. ANSLIJN, N. Z., Sijstematische Handleiding tot het Onderwijs in de Natuurlijke Geschiedenis, 4to, II. (*Het Plantenrijk.*)
——— Leesboek tot oefening in het Kunstmatig Lezen, 2de *Stukje*.
——— Aanleiding tot de Nederduitsche Spraakkunst.
N. ANSLIJN, N. Z., Nederduitsche Spraakkunst.

Nog zyn sedert den 1 January dezes Jaars, by bovengenoemden van de Pers gekomen:

De Nagedachtenis van E. A. BORGER, gevierd door J. H. VAN DER PALM en H. TOLLENS, C. Z., gr. 8vo.
N. ANSLIJN, N. Z., Rekenboek voor de Scholen, dienende ter toepassing van *Brunt's* eerste beginselen der Rekenkunde, 1ste *Stukje*.
Vrije gedachten van een *Ingeland van Rynland*, over de Verhandeling van Droogmaking des Haarlemmer Meers, uitgegeven door den heer F. G. BARON VAN LIJNDEN VAN HEMMEN, gr. 8vo.

En zyn door aankoop eigenaars geworden van:

A. VAN DER SWAN, allereerste beginselen der Geschiedenis onzes Vaderlands, voor de Scholen, en Hetzelfde Werkje *in het Fransch*.

Nog zyn by bovengemelden op de Pers, en zullen eerstdaags verzonden worden:

N. ANSLIJN, N. Z., Natuur- en Aardrijkskundige Mengelingen, ten dienste der Scholen, 2de *Stukje*.
——— Rekenboek voor Meisjes, 2de *Stukje*, verbeterd naar het nieuwe stelsel van Maten, Gewigten en Munten.
J. VAN DOBBEN, Nieuw Rekenboekje, dienende tot verdere oefening en toepassing, 2de *Stukje*.
P. F. ERDBRINK, Vaderlandsch Schoolboek, behelzende, in Godsdienstige beschouwingen, de voornaamste lotgevallen van onzen geboortegrond.
Zedelijke Gesprekken en Onderrigtingen, een Leesboek voor Meisjes, door P. D. B.
De Geschiedenis van Job, voor Kinderen, *door den Schryver van de Geschiedenis der Israëliten*, 2 *Stukjes*.
Lettres pour de jeunes gens, destinées à l'usage des écoles. *Deux Parties. Geheel nieuwe en verbeterde uitgave.*
Berigt van Inteekening, op eene Sijstematische Beschrijving en Afbeelding der voor ons meest belangrijke voortbrengselen uit de drie Rijken der Natuur, door N. ANSLIJN, N. Z., dienende ten vervolge en verdere toepassing van deszelfs Sijstematische Handleiding, tot het Onderwijs in de Natuurlijke Geschiedenis.

Te LEEUWARDEN, by P. KOUMANS SMEDING, by de Hoeksterpoort, lett. K, no. 176.